

Üniversite Öğrencilerinde Kişi Nesne Yönelimleri, Sosyal Beceriler ve Cinsiyet Farklılıkları

Person - Thing Orientations, Social Skills and Gender Differences at the University Students

Didem AYHAN^[1] Arkun TATAR^[2]

Başvuru Tarihi:28 Mayıs 2021

ÖZET

Kabul Tarihi:20 Haziran 2021

Farklı mesleki alanlarda, farklı düzeyde sosyal becerilere gereksinim vardır. Bununla birlikte meslek seçiminde etkili olan bireysel farklılıkları tanımlarken insan ya da nesne yönemli olarak ayırtılmak mümkündür. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinde mesleki ilgi doğrultusunda insan-nesne yönelimine bağlı olarak sosyal beceri düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırmaya insan-nesne yönelimini yansıtan sağlık, mühendislik ve sosyal bölümlerden oluşan üç alan grubu ve bunlara ek olarak sosyal beceri düzeyi yüksek olduğu düşünülen psikoloji bölümü öğrencileri dahil edilmiştir. Tanımlayıcı türde tasarlanan bu çalışmanın verileri A Sosyal Beceri Ölçeği-80 kullanılarak çevrimiçi uygulanan bir form ile toplanmıştır. Çalışmaya kolay örnekleme yöntemiyle ulaşılan 18-37 yaşları arasında 426 kadın, 264 erkek olmak üzere toplam 690 lisans öğrencisi katılmıştır. Veriler, betimleyici istatistikler ve iki yönlü varyans analizi ile incelenmiştir. Araştırma sonuçlarında insan ve nesne yönelimi açısından gruplandırılan bölümlere göre öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin değişiklik gösterdiği bulunmuştur. Psikoloji bölümü öğrencileri sosyal beceri düzeyi en yüksek grup olarak belirlenmiştir. Psikoloji bölümünü sırasıyla diğer sosyal bölümler ve mühendislik bölümü takip etmiştir. Ayrıca insan yönelimli olmasına karşın sağlık bölümlerinde okuyan öğrencilerin sosyal becerileri diğer bölümlerden daha düşük çıkmıştır. Bununla birlikte, temel bir farklılık olarak kadın ve erkek öğrenciler arasında sosyal beceri düzeyi farklılığı görülmüştür. Bazı alanlarda kadın, bazı alanlarda erkek öğrencilerin sayıca fazla oluşunun da sosyal beceri değerlendirmesini etkilediği anlaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar ilgili alanyazını çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *insan yönelimi, nesne yönelimi, mesleki ilgi, sosyal beceriler*

Received Date:28 May 2021

ABSTRACT

Accepted Date:20 June 2021

Different vocational fields require different levels of social skills. At the same time, it is possible to distinguish between people or thing-oriented while defining individual differences the are effective in choosing the profession. In this study, it was aimed to examine the social skill levels of university students depending on the people-thing orientation in line with vocational interest. For this purpose, reflecting the people-thing orientation three field groups of health sciences, engineering, and social sciences and psychology departments' students who are thought to have high social skills were included. The data of this descriptive study were collected via applying online form using the A Social Skills Scale-80. A total of 690 undergraduate students, 426 females and 264 males, between the ages of 18-37 participated with convenience sampling in the study. The data were examined with descriptive statistics and two-way variance analyses. In the results of the research, it was found that the social skill levels of the students varied according to the grouped in terms of people and thing orientation. Students in the psychology department had the highest social skills. The Psychology department was followed by other social departments and engineering departments, respectively. Also, despite being people-oriented, the social skills of the students studying in health departments were lower than in other departments. In addition, as a basic difference, it was seen a difference in social skill levels between male and female students. It's been understood that the high number of female students in some fields and the high number of male students in some fields also affected the evaluation of social skills. The obtained results have been people oriented, thing oriented, vocational interest, social skills n discussed within the framework of the relevant literature

Keywords: *people oriented, thing oriented, vocational interest, social skills*

Atıf
Cite

Ayhan, D., & Tatar, A. (2021). Üniversite öğrencilerinde kişi nesne yönelimleri, sosyal beceriler ve cinsiyet farklılıkları. *Humanistic Perspective*, 3 (2), 344-358. <https://doi.org/10.47793/hp.944380>

^[1] Dr. Öğr. Üyesi | Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi | Sağlık Bilimleri Fakültesi | Balıkesir | Türkiye | ORCID: 0000-0001-6687-6564 | kose.didem@gmail.com

^[2] Doç. Dr. | Manisa Celal Bayar Üniversitesi | Fen Edebiyat Fakültesi | Psikoloji | Manisa | Türkiye | ORCID: 0000-0002-2369-9040

GİRİŞ

Günlük hayatın karmaşıklığı içerisinde kişinin ilgisini çekebilecek birçok farklı boyut bulunmaktadır. İnsanların bir kısmı sosyal çevreleriyle, diğer insanlarla, diğer bir kısmı ise fiziksel çevreyle, çevrelerindeki nesnelere, sistemlerle daha çok ilgilenmekte, dikkatini bunlara yöneltmekte ve duyarlılık göstermektedir. Bu şekilde çevrenin sosyal veya fiziksel yönlerine yönelik farklı yönelimleri psikolojik boyutlar olarak tanımlamanın Thorndike'a kadar uzanan uzun bir geçmişi vardır (Woodcock ve ark., 2013) ve bu bireysel farklılıklar insan yönelimi (people oriented) ve nesne yönelimi (thing oriented) olarak değerlendirilmektedir (Graziano ve ark., 2011; Graziano ve ark., 2012; McIntyre ve ark., 2021). Diğer taraftan farklı mesleki alanlarda farklı düzeylerde genel olarak sosyal ve duygusal beceriler gereklidir (Pertegal-Felices ve ark., 2014). Farklı fakülte ve bölümlerde öğrenim gören öğrencilerinve öğrenciler ile alan çalışanlarının kişilik özellikleri birbirlerinden farklıdır. Bu özelliklerinin yanı sıra dikkat, öz yönetim, kendini geliştirme, öz düzenleme, uyum sağlama, stres yönetimi gibi kişisel ve kişiler arası becerilerde belirgin farklılıklar belirlenmiştir (Lounsbury ve ark., 2009; Noel ve ark., 2003; Pertegal-Felices ve ark., 2014; Vedel, 2016). Bununla birlikte kişiliğin yanında ilginin, akademik ve mesleki seçimlerde önemli rol oynadığı görülmektedir (Lakhal ve ark., 2012; Lounsbury ve ark., 2009; Wille ve De Fruyt, 2014).

Terim olarak ilgi, nesnelere ve fikirler gibi belirli bir içerikle ilişki kurmayı veya yeniden etkileşim kurma eğilimine yönelik yatkınlığı ifade ederken, ilgi alanları ise öğrenme sürecini ve başarıyı etkileyen önemli bir değişken olarak rol oynamaktadır (Hidi, 2006). İlgi kişinin bireysel farklılıklar bağlamında sosyal deneyimini yansıtmaktadır (Sagiv, 2002). Ancak durumsal ilgi ile bireysel ilgi arasında bir ayırım yapılmaktadır (Wijnia ve ark., 2014). Durumsal ilgi, odaklanmış dikkat, artan bilişsel işlev, merak, duygusal katılım içeren ve bağlama özgü, kısa vadeli psikolojik bir durumdur (Hidi ve Renninger, 2006; Schiefele, 2009). Bireysel ilgi ise zaman içinde devam eden belirli bir konuyu anlamaya yönelik görece istikrarlı ve içsel istek olarak tanımlanmaktadır (Schraw ve Lehman, 2001). İlginin diğer bir yönü ise özellikle mesleki ilginin değerlendirilmesinde önemli olan dar (örn. sosyoloji) ya da geniş (örn. sosyal bilimler) olması özelliğidir. Dar ilgi alanları sınırlı, geniş ilgi alanları ise geniş bir davranış ve seçenek yelpazesini tahmin etmek için daha kullanışlıdır (McIntyre ve ark., 2021). Ancak ilgisinin hem dar ya da geniş olması hem de durumsal ya da bireysel olması öğrencilerin çalışma görevlerindeki duygusal ve bilişsel katılımlarının yanında performanslarını da etkileyebilmektedir (Hulleman ve Harackiewicz, 2009; McIntyre ve ark., 2021; Wijnia ve ark., 2014).

Cinsiyet farklılıkları ise temel bir farklılık olarak alan seçiminde ve alanlara olan ilgide de ortaya çıkmakta ve erkeklerin mühendislik gibi nesne yönelimli, kadınların ise sosyal bilimler gibi insan yönelimli alanları daha çok tercih ettikleri görülmektedir (Cheryan ve ark., 2017;

Graziano ve ark., 2011; Groen ve ark., 2018; Lippa, 1998; Lippa, 2010; Su ve ark., 2009; Su ve Rounds, 2015; Varella ve ark., 2016; Woodcock ve ark., 2013; Yang ve Barth, 2015). Cinsiyetin, kişilikle birlikte alan seçimindeki varyansın önemli bir kısmını açıkladığı görülmektedir (Lakhal ve ark., 2012). Oysa nesne yönelimi yani fiziksel çevreye ilgi bağlamında bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik (Science, Technology, Engineering, Mathematics / STEM) alanlarında başarı için gerekli olan ilgili yeteneklerde kadın ve erkek farkı olmadığı, yani farklılıkların temelini, beyin ve bilişsel sistem farklılıklarının değil, çeşitli sosyokültürel faktörlerin oluşturduğu anlaşılmaktadır (Buckley, 2016; Halpern ve diğerleri, 2007; Stoet ve Geary, 2018; Stoet ve Geary, 2020).

Günümüzün iş ortamlarında, kişilerarası becerilerin önemli olması ve iş birliğinin iş etkinliklerinin temelini oluşturması nedeniyle bireylerin başarılı bir şekilde etkileşime girebilecek kişilerarası yetkinlikte olmaları istenmektedir (Agran ve ark., 2016; Bedwell ve ark., 2014; Hogan ve ark., 2013). Güçlü sosyal becerilerin, işle ilgili olumlu sonuçların ortaya çıkmasına neden olduğu (Phillips ve ark., 2014), sosyal ve bilişsel beceriler arasında tamamlayıcılığın her geçen gün arttığı (Weinberger, 2014), duygusal, sosyal ve bilişsel becerilerin kariyer başarısı üzerinde olumlu etki yaptığı (Amdurer ve ark., 2014; Aslam ve ark., 2016) hatta istihdam edilebilirlik açısından işe alım sürecinde duygusal ve sosyal becerilerin, bilişsel becerilerden daha önemli kabul edildiği görülmektedir (Hogan ve ark., 2013; Nelis ve ark., 2011; Piopiunik ve ark., 2018). Ayrıca sosyal ve iletişim becerilerinin önemi genel olarak çalışanlarda (Agran ve ark., 2016; Deming, 2017; Lexén ve Bejerholm, 2016), hemşirelerde (Borges ve ark., 2017), eczacılarda (Carter ve ark., 2015; Hargieve ark., 2000) ve mühendislerde (Boyatzisve ark., 2017; Lopes ve ark., 2015; Yong ve Ashman, 2019) bu meslek alanlarındaki önemi nedeniyle incelendiği görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin mesleki ilgileri doğrultusunda nesne ve insan yönelimli alanları seçmiş olmalarına bağlı olarak sosyal beceri düzeylerinde farklılıklar olup olmadığının cinsiyet değişkeni ekseninde incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Bütün meslek alanlarının mevcut araştırma kapsamında ele alınamayacak olmasından dolayı mesleki ilginin ya da nesne ve insan yöneliminin göstergesinin değerlendirilmesine olanak tanıyan mühendislik ve sosyal bilimler alanlarında öğrenim gören lisans öğrencilerinin araştırmaya alınması düşünülmüştür. İki grubun karşılaştırmasına farklı bir alan olarak bir anlamda referans grup olması amacıyla da sağlık alanı öğrencileri de dahil edilmiştir. Psikoloji bölümü, sosyal bilimler içerisinde en popüler alan olarak belirtilmektedir ve insan yönelimini iyi

temsil eden bir meslek olarak öne çıktığı bildirilmektedir (Graziano ve ark., 2012; Noel ve ark., 2016). Bu nedenle psikoloji bölümü öğrencileri de dördüncü bir grup olarak araştırmaya dahil edilmiştir. Böylece bu araştırmada insan yönelimli alanlarda öğrenim gören öğrencilerin sosyal beceri açısından avantajlı konumda oldukları düşünülmüş ve bu doğrultuda da cinsiyet ve farklı alanlarda öğrenim gören öğrencilerin sosyal beceri düzeyleri açısından farklılık gösterip göstermediklerinin incelenmesi planlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, ölçümlerin tek bir zaman diliminde elde edildiği kesitsel tasarımla yürütülen bir araştırmadır ve çalışma grubuna kolay örnekleme yöntemiyle ulaşılmıştır (Tatar, 2021). Bu örnekleme yöntemi pratik, az maliyetli olması ve zaman kazandırması yönleriyle sıkça kullanılmaktadır (Kılıç, 2013; Haşiloğlu ve ark., 2015).

Çalışma Grubu

Araştırma olasılıksız örnekleme yöntemi ile yapıldığı için örneklem hesaplamasına gidilmemiştir. Katılımcı sayısı veri toplama için ayrılan süre içerisinde ulaşılabilen öğrenciler ile sınırlandırılmıştır.

Üniversitede lisans öğrencisi, sağlık, mühendislik, sosyal alanlarından ve psikoloji bölümünde öğrenim gören, öğrenci kaydı aktif, 18 yaşından büyük ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğrenciler araştırmaya dahil edilmiştir. Bu koşulları sağlamayan öğrencilerin form sorularını cevaplamaması istenmiştir.

Belirtilenler doğrultusunda araştırmaya 18-37 yaşları (ort. = 21.72 ± 2.48) arasında 426 kadın (%61.7), 264 erkek (%38.3) olmak üzere toplam 690 lisans öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerin lisans alanları olarak gruplandırıldıklarında 152'sinin (%22.0) mühendislik (örn. makine mühendisliği, bilgisayar mühendisliği), 187'sinin (%27.1) sağlık (örn. tıp, hemşirelik), 178'inin (%25.8) sosyal (örn. sosyoloji, halkla ilişkiler) alanlarından ve 173'ünün (%25.1) psikoloji bölümünden olduğu görülmüştür. Öğrencilerin sınıflara dağılımları ise 168'inin (%24.3) 1. sınıf, 199'unun (%28.8) 2. sınıf, 166'sının (%24.1) 3. sınıf, 112'sinin (%16.2) 4. sınıf, 7'sinin (%1.0), 5. sınıf ve 6'sının (%0.9) 6. sınıf olduğu şeklindedir (32 öğrenci (%4.6) sınıfını belirtmemiştir).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, beşli Likert tipi cevaplama seçeneği (Hiç bir zaman = 1 ile her zaman = 5 arasında) ile uygulanan 24 maddesi ters yönlü puanlanan 80 madde içeren yetişkinler için geliştirilmiş olan A Sosyal Beceri Ölçeği-80 uygulanmıştır. Ölçeğin geliştirme çalışmasında

ıçtutarlılık güvenilirlik katsayı 0.96, test-tekrar test güvenilirlik katsayısı 0.70 olarak bildirilmiştir (Tatar ve ark., 2018).

Veri Toplama Süreci

Araştırmanın verileri Nisan - Mayıs 2021 tarihinde çevrimiçi olarak hazırlanan form bağlantısının sosyal medya üzerinden paylaşılması ile elde edilmiştir. Araştırma katılımcısı öğrencilere dahil edilme kriterlerini içeren bir açıklama yapılmış ve kriterleri sağlamaları ve gönüllü olmaları koşuluyla formu doldurmaları istenmiştir. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerin açıklama sonrasında forma ulaşmalarına izin verilmiştir. Öğrencilerin uygulamayı tamamlamaları yaklaşık 10 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırma verisi, kullanılan ölçeğin ıçtutarlılık güvenilirlik katsayısının hesaplanması ve toplam puanın katılımcı grubun cinsiyet ve bölüm/alan değişkenleri açısından iki yönlü varyans analiziyle (ANOVA) incelenmesiyle değerlendirilmiştir.

Araştırmanın Etik Onayı

Araştırmanın Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulunun 12.04.2021 tarihli ve 2021-4 sayılı kararı ile etik onamı alınmış olup, araştırma Helsinki bildirgesine uygun olarak yürütülmüştür.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmada önce kullanılan ölçeğin ıçtutarlılık güvenilirlik katsayıları incelenmiş ve araştırmaya verisinde tüm grup için 0.95, kadın öğrenci grubu için 0.94 ve erkek öğrenci grubu için 0.95 Cronbach Alfa katsayısı belirlenmiştir. Araştırmada daha sonra cinsiyet ve bölüm / alan grupları için betimleyici istatistikler belirlenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1

Katılımcıların cinsiyet gruplarına ve alanlarına / bölümlerine göre A Sosyal Beceri Ölçeği-80 toplam puan ortalamaları

Bölüm ve Alanlar	Tüm Grup			Kadın Grubu			Erkek Grubu		
	n	ort.	s	n	ort.	s	n	ort.	s
Sağlık Bölümleri	187	301.85	42.14	109	311.83	40.14	78	287.89	41.11
Mühendislik Bölümleri	152	315.13	35.44	60	328.14	28.14	92	306.64	37.23
Sosyal Bölümler	178	316.05	35.05	144	319.76	34.22	34	300.34	34.66
Psikoloji Bölümü	173	325.55	35.66	113	332.47	32.41	60	312.51	38.06
Toplam	690	314.38	38.24	426	322.28	35.40	264	301.63	39.27

Araştırmada daha sonra cinsiyet ve bölüm/alan grupları için iki yönlü ANOVA testi ile sosyal beceri toplam puanı incelenmiştir. Sonuçlara göre kadın ve erkek öğrencilerin sosyal

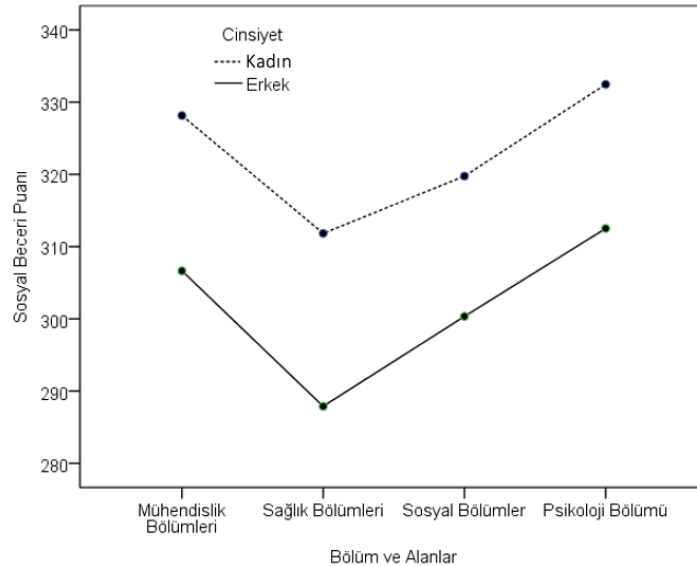
beceri toplam puan ortalmaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır; $F(1, 682) = 49.63$; $p < 0.001$; kısmi $\eta^2 = 0.068$ (Tablo 2). Sonuca göre kadın öğrencilerin toplam puan ortalaması erkek öğrencilerin toplam puan ortalamasından daha yüksektir (Tablo 1). Dört farklı alan ve bölüm öğrencilerin sosyal beceri toplam puan ortalmaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır; $F(3, 682) = 12.47$; $p < 0.001$; kısmi $\eta^2 = 0.052$ (Tablo 2). Tukey çoklu testi karşılaştırma sonucuna göre ise tüm alan ve bölümler birbirinden farklılık göstermektedir. Sağlık bölümlerinin ortalaması en düşük olan gruptur. Sağlık bölümlerini sırasıyla mühendislik bölümleri, sosyal bölümler ve psikoloji bölümü izlemektedir (Tablo 1).

Tablo 2

İki yönlü varyans analizyle cinsiyet ve alanlara / bölümlere göre A Sosyal Beceri Ölçeği-80 toplam puan ortalamalarının karşılaştırması

Kaynak	Tüm Grup			Kadın Grubu			Erkek Grubu		
	F	p	Kısmi η^2	F	p	Kısmi η^2	F	p	Kısmi η^2
Cinsiyet	49.63	0.000	0.068						
Bölüm ve Alanlar	12.47	0.000	0.052	7.40	0.000	0.050	5.50	0.001	0.060
Cinsiyet-Bölüm ve Alanlar	0.12	0.946	0.001						

Sosyal beceri toplam puan ortalamalarının karşılaştırılması açısından cinsiyet grupları ile alan ve bölüm gruplarının arasında ise istatistiksel olarak anlamlı düzeyde etkileşim yoktur; $F(3, 682) = 0.12$; $p > 0.05$; kısmi $\eta^2 = 0.001$. Sonuca göre kadın ve erkek öğrencilerin farklı alan / bölüm toplam puan ortalamalarına dağılımları benzer şekildedir (Şekil 1).

Şekil 1. Cinsiyet ve alanlara / bölümlere göre A Sosyal Beceri Ölçeği-80 toplam puan ortalamalarının karşılaştırması

Kadın ve erkek öğrenciler ayrı ayrı ele alındıklarında, kadın öğrenciler için dört farklı alan ve bölüm öğrencilerin sosyal beceri toplam puan ortalmaları arasında istatistiksel olarak

anlamli farklılık vardır; $F(3, 422) = 7.40$; $p < 0.001$; kısmi $\eta^2 = 0.050$. Aynı şekilde erkek öğrenciler için de dört farklı alan ve bölüm öğrencilerin sosyal beceri toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır; $F(3, 260) = 5.50$; $p < 0.001$; kısmi $\eta^2 = 0.060$ (Tablo 2). Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre ise hem kadın hem de erkek öğrencilerde aynı olacak şekilde sağlık bölümü öğrencilerinin diğer üç alan / bölüm öğrencilerinden, sosyal bölümü öğrencilerinin de mühendislik bölümleri ve psikoloji bölümü öğrencilerinden daha düşük sosyal beceri toplam puan ortalamasına sahip oldukları görülmüştür. Hem kadın hem de erkek öğrencilerde mühendislik bölümleri öğrencileri ile psikoloji bölümü öğrencileri arasında ise istatistiksel düzeyde farklılık görülmemiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışanların değişen ve dönüşen günümüz iş piyasasının yeni gerçekliğine uyum sağlamaları için bilişsel ve mesleki profesyonel becerilerinin yanı sıra başka bir çok beceriye de sahip olması gerektiği açıktır. Süreçte sosyal becerilerin de çalışanlar için aranan temel bir becerileri haline geldiği anlaşılmaktadır. Ancak öğrencilerin mezun olurken taşıması beklenen bu beceriyi eğitim ve öğretim yaşantılarında örgün programlar aracılığıyla edindiren düzenlemeler pek çok meslek alanı için bulunmamaktadır. Bu belirtilen açığı ortaya çıkarmada, öğrencilerin insan-nesne yönelimlerinin onların ilgililerini yansıtması bağlamında sosyal beceri düzeylerini de yansıtarak ortaya koyacağı düşünülmüştür. Diğer yandan hem farklı alanlarda çalışanlar arasında hem de çalışanlarla öğrenciler arasında bazı becerilerde farklılıklar olduğu bildirilmektedir (Lounsbury ve ark., 2009; Noel ve ark., 2003; Pertegal-Felices ve ark., 2014; Vedel, 2016). Böylece bu araştırmada üniversite öğrencilerinin, insan-nesne yönelimlerini ortaya koyan alanlardan / bölümlerden temsili bir kesitin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması yapılmıştır. Bu yolla iş gücü piyasasının istediği ve beklediği temel bir beceriyi, farklı alanlarda / bölümlerde öğrenim gören ve geleceğin potansiyel çalışanı öğrencilerin ne oranda taşıdıklarının birbirleriyle kıyaslanması yoluyla gösterilmesi planlanmıştır.

Araştırma sonucunda beklenen doğrultusunda lisans öğrencilerinin insan-nesne yönelimleri doğrultusunda farklı düzeylerde sosyal beceri düzeyine sahip oldukları görülmüştür. Özellikle diğer alanlardan farklı olarak insan yönelimli olduğu açık bir bölüm olarak psikoloji bölümü öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin yüksek oluşu insan-nesne yöneliminin sosyal beceri düzeyini yansıttığının kanıtı niteliğindedir. Psikoloji bölümünü sosyal bölümlerin ve mühendislik bölümlerinin takip etmesi de aynı doğrultuda bulgu sağlamaktadır. Diğer yandan sağlık bölümlerinin en düşük sosyal beceri düzeyine sahip olmasının da beklenmeyen bir sonuç gibi görünmesine karşın ilgili literatür bilgisiyle benzer yöndedir.

Sosyal beceriler istihdam edilebilirlik açısından öneminin yanı sıra (Hogan ve ark., 2013; Nelis ve ark., 2011; Piopiunik ve ark., 2018) çalışanların işlerini, gerekli iş görevlerini yerine

getiremedikleri için değil işyerinde sosyal olarak uyum sağlamadaki zorlukları nedeniyle kaybetmedikleri belirtilmektedir (Agran ve ark., 2016). Bu araştırmada sağlık bölümlerinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin sosyal becerilerinin cinsiyet farklılıklarından bağımsız olarak en düşük sosyal beceri düzeyi göstermeleri bir yönüyle bazı sağlık bölümlerinin öğrenim programlarındaki eksikliği işaret edebileceği gibi, alanlar arası sosyal beceri düzeyi farklılığını yansıtmaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi sağlık çalışanı iki meslek grubu olarak hastalarla olan iletişim açısından hemşirelerde ve eczacılarda sosyal ve iletişim becerilerinin önemi gösterilmiştir (Borges ve ark., 2017; Carter ve ark., 2015; Hargieve ark., 2000). Ancak diğer alanlarda olduğu gibi sağlık alanında da tüm bölümlerin insan-nesne yönelimi açısından belirgin ayırım göstermiyor olması alana ilgi gösteren bireylerin (öğrencilerin ve çalışanların) insan-nesne yönelimi bağlamında gruplanmasını zorlaştırmaktadır. Bu duruma, insanlara ilgisi az olan bir tıp uzmanının, bir çocuk doktorundan çok bir patolog olma olasılığının daha yüksek olması örnek olarak verilmiştir (Borges ve diğerleri, 2004; Woods ve diğerleri, 2016). Bu nedenle bireylerin alan ilgisine yönelik olarak temel araştırmalarda kullanılmak üzere bireysel farklılıklar için bütünleştirici bir çerçeve olarak mesleki türlerinin gerçekçi, araştırmacı, sanatsal, sosyal, girişimci ve geleneksel şeklinde sınıflamasından oluşturulan RIASEC (Realistic, Investigative, Artistic, Social, Enterprising, Conventional) modeli yaygın şekilde kullanılmaktadır (Armstrong ve ark., 2008; Armstrong ve Vogel, 2009). Bu altı meslek ve ilgi türü, altıgen bir yapı halinde düzenlenmiştir ve altıgen üzerinde yan yana olan türler arasında daha güçlü ilişkiler olduğu belirtilmektedir (Rúa ve ark., 2019). Ayrıca RIASEC modeliyle birlikte insan ve nesne yönelimi dikkate alındığında oluşan bileşik boyutlar da incelenen konular arasındadır (Babarović ve ark., 2019; Graziano ve ark., 2011; Hoff ve ark., 2018). Bu doğrultuda sosyal becerinin de RIASEC modeliyle ele alınacak gruplar üzerinde incelenmesi mevcut bilgi birikimini genişletebilir.

Cinsiyet farklılıkları bu araştırmanın birincil odak noktası olmasa da insan-nesne yönelimi olarak ilgi alanlarının önemli bir parçasıdır. Bu nedenle kadın ve erkek öğrenciler için potansiyel farklı sonuçları göz önünde bulundurmak için bu araştırmada cinsiyet farklılıkları da dikkate alınarak sosyal beceri düzeyi incelenmiştir. Cinsiyetin alan seçiminde önemi bilinmektedir (Lakhal ve ark., 2012). Bu araştırmada da alanlardan bağımsız olarak kadın ve erkek öğrenciler arasında beligin sosyal beceri düzey farklılığı görülmüştür. Ancak kadın ve erkek öğrenciler ayrı ayrı olarak analiz edildiklerinde tüm grup için gözlenenden farklı bir sonuç elde edilmiştir. Tüm grupta sosyal bölümler öğrencileri, mühendislik bölümü öğrencilerinden daha yüksek ortalama toplam puana sahipken, kadın ve erkek öğrencilerin ayrı ele alınması durumunda mühendislik bölümleri öğrencileri, sosyal bölümlerin öğrencilerinden daha yüksek toplam puan ortalaması ortaya koymaktadır. Birbiriyle çelişkili gibi görünen bu duruma ise kadın ve erkek öğrencilerin alanlara sayıca dağılımının farklı olması neden olmaktadır. Çünkü mühendislik bölümlerinde

erkek, sosyal bölümlerde kadın öğrenciler sayıca daha fazladır. Bu durumda tüm grubun ortalaması alınırken mühendislik bölümlerinde erkek öğrencilerin, sosyal bölümlerde de kadın öğrencilerin sayısal fazlalıklarından dolayı baskın grup olarak ortalamayı etkilemelerine neden olmaktadır. Kısaca sosyal beceri toplam puan ortalamasını, mühendislik bölümlerinde erkek grubu aşağı doğru, sosyal bölümlerde ise kadın grubu yukarı doğru çekmektedir. Bu nedenle de kadın ve erkek öğrenciler birlikte alındığında sosyal bölümlerin sosyal beceri toplam puan ortalaması, mühendislik bölümlerinin ortalamasından yüksek çıkmaktadır. Ancak bu noktada benzer yeni çalışmaların, alanların değil de tek tek bölümlerin ve cinsiyetin dikkate alınması şeklinde yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Sosyal ve teknik olmayan becerilerin bir yandan farklı alanlarda ihtiyaç duyulan eksikliğini giderilmesine ve geliştirilmesine yönelik eğitimlerin, mevcut müfredat programlarına eklenmesi konusunda teorik çerçeve sunulurken (Agran ve ark., 2016; Bedwell ve ark., 2014) diğer yandan da üniversite ortamında verilen mevcut eğitimlerin de sosyal beceri gelişimine katkı sağladığı bildirilmektedir (Stanley ve Bhuvanewari, 2016). Ancak bugüne kadar yapılan çalışmalar çok çeşitli dereceler için genel becerileri tanımlamaktadır ve kişisel bir çerçeveleme manipülasyonu içermektedir (McIntyre ve ark., 2021). RIASEC modelinde bitişik türlerde yüksek ilgi düzeylerini belirleyen bireylerin ilgileri açısından tutarlı olduğu, bazı kişilerin de tek bir türe bağlı kalarak ilgilerinde çok az değişkenlik veya farklılaşma sergiledikleri (Rúa ve ark., 2019) ve nesne yöneliminin de STEM alanlarına katılımın belirgin öngörücüsü olduğu belirtilmektedir (Graziano ve ark., 2011; Graziano ve ark., 2012). Bu nedenle bu araştırmaya, belirtilen bu sınırlılık doğrultusunda insan-nesne yönelimi açısından sadece genel olarak alanların alınmış olması nedeniyle bir ön çalışma niteliğindedir. Araştırmanın bir diğer sınırlılığı ise verilerin yürütüldüğü zaman ve katılımcı özellikleri ile yani örneklem-evren genellemesinin yapılamaması ise sınırlı olmasıdır. Bu noktadan hareketle yine cinsiyetin dikkate alındığı, insan-nesne yönelimleri ve öğretim programlarının bileşik karşılaştırmalarının yapıldığı yeni çalışmalarla hem sosyal beceriler hem de diğer beceriler konusundaki içeriğin genişletilmesi mümkün olabilir.

KAYNAKÇA

- Agran, M., Hughes, C., Thoma, C. A., & Scott, L. A. (2016). Employment social skills: What skills are really valued?. *Career Development and Transition for Exceptional Individuals*, 39(2), 111-120. <https://doi.org/10.1177/2165143414546741>
- Amdurer, E., Boyatzis, R. E., Saatcioglu, A., Smith, M. L., & Taylor, S. N. (2014). Long term impact of emotional, social and cognitive intelligence competencies and GMAT on career and life satisfaction and career success. *Frontiers in Psychology*, 5, 1447. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2014.01447>

- Armstrong, P. I., & Vogel, D. L. (2009). Interpreting the interest-efficacy association from a RIASEC perspective. *Journal of Counseling Psychology, 56*(3), 392-407. <https://doi.org/10.1037/a0016407>
- Armstrong, P. I., Day, S. X., McVay, J. P., & Rounds, J. (2008). Holland's RIASEC model as an integrative framework for individual differences. *Journal of Counseling Psychology, 55*(1), 1-18. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.55.1.1>
- Aslam, U., Ilyas, M., Imran, M. K., & Rahman, U. (2016). Intelligence and its impact on managerial effectiveness and career success (evidence from insurance sector of Pakistan). *Journal of Management Development, 35*(4), 505-516. <https://doi.org/10.1108/JMD-10-2015-0153>
- Babarović, T., Dević, I., & Burušić, J. (2019). Fitting the STEM interests of middle school children into the RIASEC structural space. *International Journal for Educational and Vocational Guidance, 19*(1), 111-128. <https://doi.org/10.1007/s10775-018-9371-8>
- Bedwell, W. L., Fiore, S. M., & Salas, E. (2014). Developing the future workforce: An approach for integrating interpersonal skills into the MBA classroom. *Academy of Management Learning and Education, 13*(2), 171-186. <https://doi.org/10.5465/amle.2011.0138>
- Borges, J. W. P., Moreira, T. M. M., & Andrade, D. F. D. (2017). Nursing care interpersonal relationship questionnaire: elaboration and validation. *Revista Latino-Americana de Enfermagem, 25*, 1-10. <https://doi.org/10.1590/1518-8345.2128.2962>
- Boyatzis, R., Rochford, K., & Cavanagh, K. V. (2017). Emotional intelligence competencies in engineer's effectiveness and engagement. *Career Development International, 22*(1), 70-86. <https://doi.org/10.1108/CDI-08-2016-0136>
- Carter, S. R., Moles, R., White, L., & Chen, T. F. (2015). The impact of patients' perceptions of the listening skills of the pharmacist on their willingness to re-use Home Medicines Reviews: a structural equation model. *Research in Social and Administrative Pharmacy, 11*(2), 163-175. <https://doi.org/10.1016/j.sapharm.2014.07.002>
- Cheryan, S., Ziegler, S. A., Montoya, A. K., & Jiang, L. (2017). Why are some STEM fields more gender balanced than others? *Psychological Bulletin, 143*(1), 1-35. <http://dx.doi.org/10.1037/bul0000052>
- Deming, D. J. (2017). The growing importance of social skills in the labor market. *The Quarterly Journal of Economics, 132*(4), 1593-1640. <https://doi.org/10.1093/qje/qjx022>
- Graziano, W. G., Habashi, M. M., & Woodcock, A. (2011). Exploring and measuring differences in person-thing orientations. *Personality and Individual Differences, 51*(1), 28-33. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2011.03.004>
- Graziano, W. G., Habashi, M. M., Evangelou, D., & Ngambeki, I. (2012). Orientations and motivations: Are you a "people person," a "thing person," or both?. *Motivation and Emotion, 36*(4), 465-477. <https://doi.org/10.1007/s11031-011-9273-2>
- Groen, Y., Fuermaier, A. B. M., Tucha, L. I., Koerts, J., & Tucha, O. (2018). How predictive are sex and empathizing-systemizing cognitive style for entry into the academic areas of social or physical sciences? *Cognitive Processing, 19*(1), 95-106. <https://doi.org/10.1007/s10339-017-0848-z>
- Haase, S., Chen, H. L., Sheppard, S., Kolmos, A., & Mejlgaard, N. (2013). What does it take to become a good engineer? Identifying cross-national engineering student profiles according to perceived importance of skills. *International Journal of Engineering Education, 29*(3), 698-713.
- Hargie, O. D., Morrow, N. C., & Woodman, C. (2000). Pharmacists' evaluation of key communication skills in practice. *Patient Education and Counseling, 39*(1), 61-70. [https://doi.org/10.1016/S0738-3991\(99\)00091-9](https://doi.org/10.1016/S0738-3991(99)00091-9)

- Haşıloğlu, S. B., Baran, T. ve Aydın, O. (2015). Pazarlama araştırmalarındaki potansiyel problemlere yönelik bir araştırma: Kolayda örnekleme ve sıklık ifadeli ölçek maddeleri. *Pamukkale İşletme ve Bilişim Yönetimi Dergisi*, 2(1), 19-28.
- Hidi, S. (2006). Interest: A unique motivational variable. *Educational Research Review*, 1(2), 69-82. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2006.09.001>
- Hidi, S., & Renninger, K. A. (2006) The four-phase model of interest development. *Educational Psychologist*, 41(2), 111-127. https://doi.org/10.1207/s15326985ep4102_4
- Hoff, K. A., Briley, D. A., Wee, C. J. M., & Rounds, J. (2018). Normative changes in interests from adolescence to adulthood: A meta-analysis of longitudinal studies. *Psychological Bulletin*, 144(4), 426-451. <https://doi.org/10.1037/bul0000140>
- Hogan, R., Chamorro-Premuzic, T., & Kaiser, R. B. (2013). Employability and career success: Bridging the gap between theory and reality. *Industrial and Organizational Psychology*, 6(1), 3-16. <https://doi.org/10.1111/iops.12001>
- Hulleman, C. S., & Harackiewicz, J. M. (2009). Promoting interest and performance in high school science classes. *Science*, 326, 1410-1412. <https://doi.org/10.1126/science.1177067>
- Kılıç, S. (2013). Örnekleme yöntemleri. *Journal Of Mood Disorders*, 3(1) , 44-6 . <https://doi.org/10.5455/jmood.20130325011730>
- Lakhal, S., Frenette, É., Sevine, S., & Khechine, H. (2012). Relationship between choice of a business major type (thing-oriented versus person-oriented) and big five personality traits. *The International Journal of Management Education*, 10(2), 88-100. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2012.03.003>
- Lexén, A., & Bejerholm, U. (2016). Exploring communication and interaction skills at work among participants in individual placement and support. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 23(4), 314-319. <https://doi.org/10.3109/11038128.2015.1105294>
- Lippa, R. (1998). Gender-related individual differences and the structure of vocational interests: The importance of the people-things dimension. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(4), 996-1009. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.74.4.996>
- Lippa, R. A. (2010). Gender differences in personality and interests: When, where, and why?. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(11), 1098-1110. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2010.00320.x>
- Lopes, D. C., Gerolamo, M. C., Del Prette, Z. A. P., Musetti, M. A., & Del Prette, A. L. M. I. R. (2015). Social skills: A key factor for engineering students to develop interpersonal skills. *International Journal of Engineering Education*, 31(1), 405-413.
- Lounsbury, J. W., Fisher, L. A., Levy, J. J., & Welsh, D. P. (2009). An investigation of character strengths in relation to the academic success of college students. *Individual Differences Research*, 7(1), 52-69.
- McIntyre, M. M., Gundlach, J. L., & Graziano, W. G. (2021). Liking guides learning: The role of interest in memory for STEM topics. *Learning and Individual Differences*, 85, 101960. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2020.101960>
- Nelis, D., Kotsou, I., Quoidbach, J., Hansenne, M., Weytens, F., Dupuis, P., & Mikolajczak, M. (2011). Increasing emotional competence improves psychological and physical well-being, social relationships, and employability. *Emotion*, 11(2), 354-366. <https://doi.org/10.1037/a0021554>
- Noel, N. M., Michaels, C., & Levas, M. G. (2003). The relationship of personality traits and self-monitoring behavior to choice of business major. *Journal of Education for Business*, 78(3), 153-157. <https://doi.org/10.1080/08832320309599713>

- Noel, N. M., Trocchia, P., & Lockett, M. (2016). A predictive psychometric model to identify personality and gender differences of college majors. *The International Journal of Management Education*, 14(3), 240-247. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2016.05.004>
- Pertegal-Felices, M. L., Castejón-Costa, J. L., & Jimeno-Morenilla, A. (2014). Differences between the personal, social and emotional profiles of teaching and computer engineering professionals and students. *Studies in Higher Education*, 39(7), 1185-1201. <https://doi.org/10.1080/03075079.2013.777410>
- Phillips, B. N., Kaseroff, A. A., Fleming, A. R., & Huck, G. E. (2014). Work-related social skills: Definitions and interventions in public vocational rehabilitation. *Rehabilitation Psychology*, 59(4), 386-398. <https://doi.org/10.1037/rep0000011>
- Piopiunik, M., Schwerdt, G., Simon, L., & Woessmann, L. (2018). Skills, signals, and employability: An experimental investigation. *European Economic Review*, 123, 103374. <https://doi.org/10.1016/j.eurocorev.2020.103374>
- Rúa, S. M. H., Stead, G. B., & Poklar, A. E. (2019). Five-factor personality traits and RIASEC interest types: A multivariate meta-analysis. *Journal of Career Assessment*, 27(3), 527-543. <https://doi.org/10.1177/1069072718780447>
- Sagiv, L. (2002). Vocational interests and basic values. *Journal of Career Assessment*, 10(2), 233-257. <https://doi.org/10.1177/1069072702010002007>
- Schiefele, U. (2009). *Situational and individual interest*. In K. R. Wentzel & A. Wigfield (Eds.), *Handbook of motivation at school* (pp. 197-223). New York, NY: Routledge.
- Schraw, G., & Lehman, S. (2001). Situational interest: A review of the literature and directions for future research. *Educational Psychology Review*, 13, 23-52. <https://doi.org/10.1023/A:1009004801455>
- Stanley, S., & Bhuvanewari, G. M. (2016). Reflective ability, empathy, and emotional intelligence in undergraduate social work students: A cross-sectional study from India. *Social Work Education*, 35(5), 560-575. <https://doi.org/10.1080/02615479.2016.1172563>
- Stoet, G., & Geary, D. C. (2018). The gender-equality paradox in science, technology, engineering, and mathematics education. *Psychological Science*, 29(4), 581-593. <https://doi.org/10.1177/0956797617741719>
- Stoet, G., & Geary, D. C. (2020). "The gender-equality paradox in science, technology, engineering, and mathematics education": Corrigendum. *Psychological Science*, 31(1), 110-111. <https://doi.org/10.1177/0956797619892892>
- Su, R., & Rounds, J. (2015). All STEM fields are not created equal: People and things interests explain gender disparities across STEM fields. *Frontiers in Psychology*, 6, 1-20. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.00189>
- Su, R., Rounds, J., & Armstrong, P. I. (2009). Men and things, women and people: A meta-analysis of sex differences in interests. *Psychological Bulletin*, 135, 859-884. <https://doi.org/10.1037/a0017364>
- Tatar, A. (2021). *Gelişim psikolojisinde araştırma yöntemleri*. İç. D. M. Siyez (Ed.), *Çocuk ve ergen gelişimi: çok boyutlu bir bakış* (1. bas. s. 38-85). Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786257676090>
- Tatar, A., Özdemir, H., Haşlak, F. D., Atsızelti, Ş., Özüdoğru, M. T., Çavuşoğlu, F., Çelikbaş, B., Uysal, A. R., Toklu, N., Uyğur, G., Astar, M., & Saltukoğlu, G. (2018). Yetişkinler için A Sosyal Beceri Ölçeği'nin geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(68), 69-88. <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.13508>
- Varella, M. A. C., Ferreira, J. H. B. P., Pereira, K. J., Bussab, V. S. R., & Valentova, J. V. (2016). Empathizing, systemizing, and career choice in Brazil: sex differences and individual

- variation among areas of study. *Personality and Individual Differences*, 97, 157-164. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.03.058>
- Vedel, A. (2016). Big Five personality group differences across academic majors: A systematic review. *Personality and Individual Differences*, 92, 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.12.011>
- Weinberger, C. J. (2014). The increasing complementarity between cognitive and social skills. *Review of Economics and Statistics*, 96(4), 849-861. https://doi.org/10.1162/REST_a_00449
- Wijnia, L., Loyens, S. M., Deros, E., & Schmidt, H. G. (2014). Do students' topic interest and tutors' instructional style matter in problem-based learning? *Journal of Educational Psychology*, 106, 919-933. <https://doi.org/10.1037/a0037119>
- Woodcock, A., Graziano, W. G., Branch, S. E., Habashi, M. M., Ngambeki, I., & Evangelou, D. (2013). Person and thing orientations psychological correlates and predictive utility. *Social Psychological and Personality Science*, 4(1), 116-123. <https://doi.org/10.1177/1948550612444320>
- Yang, Y., & Barth, J. M. (2015). Gender differences in STEM undergraduates' vocational interests: People-thing orientation and goal affordances. *Journal of Vocational Behavior*, 91, 65-75. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2015.09.007>
- Yong, E., & Ashman, P. J. (2019). Integration of the structured development of communication skills within a chemical engineering curriculum at the University of Adelaide. *Education for Chemical Engineers*, 27, 20-27. <https://doi.org/10.1016/j.ece.2018.12.002>

EXTENDED ABSTRACT**Introduction**

In the complexity of daily life, there are many different dimensions that can attract one's interest. Some people are more interested in their social environment, other people and others are more interested in the physical environment, objects, and systems around them. In line with these interests of people, their attention is directed and showed sensitivity. These individual differences are considered as people-oriented and thing-oriented (Graziano et al., 2011; Graziano et al., 2012; McIntyre et al., 2021). On the other hand, different levels of social and emotional skills are required in different vocational fields (Pertegal-Felices et al., 2014). In today's business environments, interpersonal skills are important and essential. These skills also form the basis of business activities and business cooperation. For this reason, individuals are required to have interpersonal competence to interact successfully (Agran et al., 2016; Bedwell et al., 2014; Hogan et al., 2013). It is known that strong social skills lead to positive work-related outcomes (Phillips et al., 2014). Complementarity between social and cognitive skills is increasing day by day (Weinberger, 2014), and emotional, social, and cognitive skills have a positive effect on career success (Amdurer et al., 2014; Aslam et al., 2016). In terms of employability, it is seen that emotional and social skills are considered more important than cognitive skills in the recruitment process (Hogan et al., 2013; Nelis et al., 2011; Piopiunik et al., 2018). It is seen that gender, together with personality, explains a significant part of the variance in field selection (Lakhali et al., 2012). In this study, it is aimed to examine whether there are differences in social skill levels depending on the fact that university students have chosen object and people-oriented fields in line with their vocational interests, in the axis of the gender variable.

Method

The data of this descriptive study were collected through convenience sampling. A Social Skills Scale-80 developed by Tatar et al., 2018 were used in the study. The forms were prepared digitally and shared on social media with an online link. A total of 690 undergraduate students, 426 females and 264 males participated in the study. SPSS 21.0 program was used in the analysis of the data. Data were evaluated with descriptive statistical tests and two-way ANOVA.

Results

In the study, the total score of social skills was analyzed using the two-way ANOVA test for gender and department/field groups. According to the results, there was a statistically significant difference between the social skill total score averages of male and female students ($p < 0.05$). It was found different social skill levels between all fields and departments with each

other. It was the group with the lowest average of health departments. Health departments were followed by engineering departments, social departments, and psychology departments, respectively. There was no statistically significant interaction between gender groups and field and department groups in terms of comparison of social skill total score averages ($p>0.05$).

Discussion & Conclusion

As a result of the research, it was seen that the undergraduate students had different levels of social skills in line with their people-thing orientation. The fact that psychology department students had a high level of social skills especially as a department that is clearly people-oriented, unlike other fields, is proof that people-thing orientation reflects their social skill level. The follow-up of the psychology department by the social departments and the engineering departments also provides findings in the same direction. On the other hand, although it seems like an unexpected result that health departments have the lowest level of social skills, it is in a similar direction with the relevant literature. While gender differences are not the primary focus of this research, it is an important part of their interests as people-thing orientation. Therefore, in order to consider the potential different outcomes for male and female students, the social skill level was examined in this study, taking into account gender differences. In this study, a significant difference in social skill levels was observed between male and female students, regardless of the fields. In the engineering departments, male students affect the total score average downward and in the social departments, female students affect upward. For this reason, when female and male students are taken together, the social skills average score of the social departments is higher than the average of the engineering departments. However, at this point, it is understood that similar new studies should be carried out by considering individual departments and gender, not areas.